

## **РЕЦЕНЗІЯ**

кандидата педагогічних наук, доцента

**Левицької Ірини Миколаївни**

на кваліфікаційну наукову працю

**Хань Хуйюнь**

**«Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики»,**  
представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії  
зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

**Актуальність дослідження.** В сучасному освітньому контексті, де вимоги щодо готовності студентів до життя взагалі і до професійної діяльності зокрема в мінливому світі стають все вищими. Мистецтво, як сфера, здатна стимулювати творчий розвиток та креативність особистості, а також активізувати пізнавальний процес. Однак, як справедливо наголошує Хань Хуйюнь, зі зростанням інформаційного обсягу та змінами в суспільних соціокультурних потребах, освітні системи також повинні змінюватися й адаптуватися до нових вимог. У цьому контексті, вивчення питань, пов'язаних із впровадженням мистецької інноватики в освіту, стає важливим етапом досліджень, а також відкриває шлях до новаторських підходів щодо навчання та виховання. Отже, дане дослідження націлене на вивчення можливостей та викликів, пов'язаних із впровадженням мистецької інноватики в освітній процес, з метою визначення оптимальних стратегій, спрямованих на підвищення ефективності навчання та підготовку студентів до викликів сучасного світу.

**Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.** Дисертаційне дослідження Хань Хуйюнь входить до тематичного плану науково-дослідної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» та становить частину наукової теми «Теорія і методика підготовки майбутніх фахівців мистецького та мистецько-педагогічного профілю в контексті соціокультурної парадигми» (реєстраційний номер 0120U002017). Тему дисертаційного дослідження затверджено вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протоколом № 11 від 27.06.2019 р.).

**Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів рецензованого дослідження** полягають у тому, що вперше: розглянуто проблему підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, відображені результати експериментального дослідження з означеної теми; визначено сутність та компонентну структуру досліджуваного конструкту (ціннісно-мотиваційний, проектувально-креаційний, етико-прогностичний та менеджерсько-перформативний); розроблено авторську методику підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької

інноватики, в основу якої покладено відповідні педагогічні умови (спрямування на визначення функціональних можливостей технологій мистецької інноватики сприяти підвищенню якості музичної освіти; стимулювання до конструювання знання про зміст та дизайн технологій мистецької інноватики; сприяння формуванню умінь застосування технологій мистецької інноватики в музично-освітньому процесі); розроблено критерії (інтенційно-диспозиційний, когнітивно-компетентнісний, конструктивно-відповідальний, праксіологічно-адаптивний) та їх показники, а також рівні підготовленості здобувачів до впровадження технологій мистецької інноватики; уточнено сутність понять «педагогічні умови», «технології мистецької інноватики».

**Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.** Аналіз дисертаційного дослідження Хань Хуйюнь дає підстави констатувати, що сформульовані наукові позиції, узагальнення і висновки аргументуються якісними результатами проведеної пошукової роботи і не викликають заперечень. Їх достовірність забезпечується теоретико-методологічним обґрунтуванням вихідних позицій дослідницької роботи; ретельним опрацюванням значної кількості наукових джерел (245 найменувань, з них 68 іноземними мовами); багатоаспектним аналізом та доцільним використанням комплексу методів відповідно до об'єкту, предмету, мети та завдань дослідження, що включають як теоретичні підходи, так й емпіричну та статистичну інформацію щодо отримання вірогідних результатів; проведеною експериментальною роботою; результатами кількісної та якісної експериментальної перевірки розробленої методики, що підтверджується апробацією на міжнародних і вітчизняних конференціях.

**Оцінка змісту та завершеності дисертаційного дослідження.** Дисертація чітко та логічно структурована. У вступі визначено актуальність теми дослідження, відображене науковий апарат дослідження, який є коректним та обґрунтованим. Відповідно до поставленої мети дослідження, що полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці авторської методики створення педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики у процес загальної мистецької (музичної) освіти в контексті сучасного соціокультурного середовища постінформаційного суспільства, визначено п'ять завдань, для розв'язання яких доцільно обрано комплекс теоретичних, емпіричних та статистичних методів. Окреслено методологічну та теоретичні основу дослідження; схарактеризовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів; відображені відомості про апробацію, особистий внесок здобувача, структуру та обсяг наукової роботи.

У першому розділі «Теоретичні засади підготовки майбутніх учителів до впровадження технологій мистецької інноватики» дуже ґрунтовно та всебічно представлено аналіз теоретичних засад підготовки майбутніх учителів до впровадження технологій мистецької інноватики, що обумовлює розкриття дисертанткою понять «підготовка» та

«підготовленість». Хань Хуйюнь презентує власне розуміння ключового поняття дослідження – технологій мистецької інноватики. Авторка вважає, що це – освітні педагогічні технології мистецького навчання, які об’єднують кращі аспекти мистецької освіти та сучасні цифрові інформаційно-комунікативні технології для створення унікального культурного-освітнього продукту. Крім цього, Хань Хуйюнь висвітлює в історичному аспекті зміст і семантику поняття «технології» та споріднених йому понять «освітня технологія» та «педагогічна технологія». Дисертантою вдало представлений матеріал, пов’язаний із розкриттям феномена «інновації», а також історичного аспекту виникнення та розвитку інноватики як науки, понять традиційних та інноваційних освітніх технологій та їхнє застосування в галузях мистецько-педагогічної фахової освіти та загальної мистецької (музичної) освіти.

Викликають інтерес представлені технології мистецької інноватики: технологія проблемного навчання, ігрового моделювання, проектна технологія, інформаційно-комунікативні технології та їхні складові (мультимедійні, аудіовізуальні, комп’ютерного моделювання тощо); телекомуникаційні та музично-комп’ютерні технології, інформаційного моделювання, комп’ютерного тестування; мистецької вебконференції, мистецької дистанційної освіти, імерсивні технології, також технології віртуальної реальності та розширеної реальності; метод культурного діалогу тощо.

Автором конкретизовано сутність поняття умов, педагогічних умов, а також питання створення педагогічних умов щодо підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики в процесі загальної мистецької (музичної) освіти в соціокультурному середовищі постінформаційного суспільства. Крім цього, Хань Хуйюнь висвітлено особливості соціокультурного середовища постінформаційного суспільства. Зроблено висновок щодо сутності цього поняття.

Розглянуто та проаналізовано сутність і компонентну структуру підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва України та Китаю до впровадження технологій мистецької інноватики в процесі загальної мистецької (музичної) освіти в закладах ЗСО, що розгортається в соціокультурному середовищі постінформаційного суспільства.

У другому розділі «**Методологічні засади підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики**» презентовано методологічні засади підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва України та КНР до впровадження технологій мистецької інноватики. Дисертантою переконливо визначено та обґрунтовано наукові підходи (раціональний, епістемологічний, конструктивістський, етичний, ітеративний, резульвативний та діалогічний). Грунтовно здійснений теоретико-методологічний аналіз проблеми підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики дав можливість Хань Хуйюнь доцільно виокремити та впровадити такі принципи, як: обґрунтування педагогічної дії,

епістемологічного плюралізму, дотримання дедуктивної логіки створення дизайну технологій мистецької інноватики, турботи та чуйності, адаптації до невизначеності, оперативності та адаптивності, дорадчості та оперативного реагування. Завдяки означенім принципам досягається результативність формування досліджуваного феномену. Наукову цінність становить розроблений дисертанткою комплекс педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики саме в комплексі з формувальними методами.

У третьому розділі «**Експериментальна перевірка авторської методики створення педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики**» авторкою розроблено та докладно презентовано діагностичний апарат дослідження з метою виокремлення рівнів підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, а також перебіг і результат експериментальної перевірки ефективності розробленої методики. Цікавими є методи і технології, які були впроваджено на функціонально-дослідницькому, гносеологічно-формувальному та виробничо-творчому етапах, а саме: комплексний метод ідентифікації трансмісивних, трансактивних і перетворювальних функцій технологій мистецької інноватики; технологія конструювання умінь креації мистецько-освітніх інновацій на основі моделі множинного інтелекту; метод перетворення освітньої ситуації засобами технологій мистецької інноватики. Наукової вартості набувають засоби наочного обґрунтування динаміки розвитку означеного конструкту та перевірки ефективності розробленої автором методики. Доведення статистичної розбіжності за всіма критеріями наприкінці формувального етапу експерименту підтвердило, що запропонована методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики є ефективною. Отримані результати свідчать про доцільність її впровадження в практику підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

**Практична значущість дослідження** визначається можливістю застосування отриманих у ході дослідження результатів на факультетах мистецько-педагогічної освіти для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) в університетах України та Китаю. Крім того, авторська методика може бути використана в системі підвищення кваліфікації учителів-практиків та викладачів мистецьких дисциплін. Практичного значення також набуває методичний аспект дослідження відносно застосування технологій мистецької інноватики в практичній діяльності учителів мистецького профілю в напрямку вирішення широкого кола питань щодо здійснення загальної мистецької (музичної) освіти школярів в закладах ЗСО України та Китаю.

**Повнота викладу результатів дослідження в опублікованих працях** Результати дослідження відображені в 11 публікаціях автора, з яких 1 – у співавторстві. Із них: 4 – у фахових виданнях України, 7 – апробаційного характеру. Статті написані українською, англійською та китайською мовами.

**Оцінка змісту й оформлення дисертації.** За структурою та змістом дисертація відповідає діючим нормативним документам. У тексті дисертації відображені основні положення, результати і висновки здійсненого Хань Хуйюнь дослідження.

**Дискусійні питання та зауваження.** Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Хань Хуйюнь, вважаємо за необхідне висловити деякі побажання і рекомендації:

1. Для більш переконливого висвітлення обраної проблеми, доцільно було б проаналізувати можливості застосування музичного репертуару в контексті впровадження технологій мистецької інноватики.

2. Оскільки дослідження спрямоване на підготовку майбутніх учителів музичного мистецтва до впровадження технологій мистецької інноватики, бажано було б більш докладно висвітлити процес застосування елементів розроблених технологій у ході педагогічної практики, який відбувався на третьому етапі впровадження експериментальної методики.

Висловлені зауваження не знижують загальної позитивної оцінки рецензованої кваліфікаційної наукової праці.

Вважаємо, що представлена дисертаційна робота за актуальністю, науковою новизною і практичною цінністю, обґрунтованістю і достовірністю, отриманих результатів, повнотою їх викладення в опублікованих дисертантом наукових працях відповідає чинним вимогам п.п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженному Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її авторка, Хань Хуйюнь, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент –  
кандидат педагогічних наук, доцент,  
доцент кафедри  
музично-інструментальної підготовки  
ДЗ «Південноукраїнський національний  
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Ірина ЛЕВИЦЬКА

